

RICHTLIJN INTEGRITEIT 50PLUS

Inleiding

Integriteit is een veelbesproken thema in de politiek en het openbaar bestuur. Over de inhoud en strekking van het begrip is de afgelopen decennia en in het bijzonder de afgelopen jaren zeer veel gepubliceerd. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verwezen naar de talloze publicaties die hierover verschenen zijn. Iedereen die in 50PLUS op welke manier dan ook actief is wordt geacht op de hoogte te zijn van inhoud, strekking en belang van het begrip integriteit en daarnaar te handelen. Voor nadere informatie kan men terecht bij de portefeuillehouder integriteit in het Hoofdbestuur.

In deze richtlijn wordt vermeden om in vage, algemene en multi-interpretabele bewoordingen in te gaan op het integriteitsbegrip. Wij veronderstellen dit bekend bij de (actieve) leden van 50PLUS.

Deze richtlijn geeft kort en in heldere bewoordingen weer welke algemene normen

50PLUS hanteert voor zijn leden, ongeacht de rol die zij in de partij spelen.

Daarnaast geeft deze richtlijn specifieke gedragsnormen voor partijleden die enigerlei

bijzondere rol spelen, b.v. als volksvertegenwoordiger (lid Gemeenteraad, Waterschap, Provinciale Staten, Tweede Kamer, Eerste kamer of Europees Parlement), als bestuurslid (hoofdbestuur, bestuur provinciale afdelingen en indien van toepassing bestuur lokale afdelingen), als lid van een 50PLUS commissie (b.v. financiële commissie, selectiecommissies, programmacommissies etc.), als wethouder (en indien ooit van toepassing burgemeester, gedeputeerde, CdK, dijkgraaf, staatssecretaris of minister)

Vervolgens specificiert de richtlijn de sancties die gelden bij overtreding van de gestelde normen.

Tot slot worden de procedurele aspecten en bestuurlijke bevoegdheden uiteengezet die gelden bij integriteits schendingen.

1 / Algemene normen

Ieder lid van 50PLUS gedraagt zich respectvol ten opzichte van anderen. De rechten die iemand ontleent aan zijn partijlidmaatschap worden zorgvuldig en met inachtneming van de belangen van andere leden uitgeoefend. Het partijlidmaatschap wordt aangegaan met als doel de bevordering van de belangen van de leden, kiezers, achterban en doelgroep van 50PLUS. Actief lidmaatschap wordt op prijs gesteld, aangemoedigd en ondersteund, doch slechts ter behartiging van het algemene en niet het persoonlijke belang. Baantjesjagerij en vriendjespolitiek worden bestreden. Leden onthouden zich van ongefundeerde aantijgingen over andere leden. Grieven jegens andere leden worden primair rechtstreeks met betrokkenen besproken. 50PLUS is wars van roddel en achterklap. Leden treden elkaar met open vizier en op een respectvolle manier tegemoet. Leden onthouden zich van acties of gedragingen die schadelijk zijn voor het aanzien van 50PLUS. Er wordt niet naar de pers gelekt. Er wordt in externe contacten niet kwaadgesproken over 50PLUS. Wie zich niet (meer) thuis voelt in de partij of meer onvrede dan plezier heeft in het partijlidmaatschap doet er goed aan zijn of haar lidmaatschap op te zeggen.

2 / Specifieke gedragsnormen

Voor leden die in enigerlei functie voor de partij actief zijn of willen zijn (bv kandidaat volksvertegenwoordigers) gelden bovenstaande algemene normen in versterkte mate.

Daarnaast zijn op hen aanvullende normen en gedragsregels van toepassing:

a. Door ondertekening van deze richtlijn binden zij zich expliciet aan de hier vastgelegde normen en gedragsregels. Iedereen die toetreedt tot een afdelings- of het hoofdbestuur, alsmede kandidaten voor volksvertegenwoordigende organen krijgen deze richtlijn ter akkoordverklaring en ondertekening voorgelegd.

b. Gekozen volksvertegenwoordigers en gekozen/benoemde bestuurders (anders dan niet-gehonoreerde leden hoofdbestuur en leden provinciale/lokale besturen) gaan akkoord met de vigerende afdrachtsregeling en voeren deze loyaal uit.

c. Gekozen volksvertegenwoordigers geven bij tussentijds vertrek om welke reden dan ook hun zetel terug aan de partij. Hiervan kan slechts worden afgeweken indien de betreffende volksvertegenwoordiger, niet zijnde de lijsttrekker, minimaal het aantal stemmen van de kiesdeler heeft gehaald.

d. Het lidmaatschap van 50PLUS is onverenigbaar met het lidmaatschap van een andere landelijke politieke partij.

e. Actieve betrokkenheid in welke rol dan ook bij een lokale politieke partij vindt slechts plaats na overleg met en instemming van het provinciale bestuur van 50PLUS .

f. 50PLUS leden kunnen zich uitsluitend kandideren voor een Gemeenteraads-, PS of Waterschapslidmaatschap voor een andere partij dan 50PLUS na overleg met en instemming van het hoofdbestuur.

g. Stapeling van functies wordt vermeden. Een combinatie van bestuurlijke functies

(HB, provinciale besturen of lokale besturen) met politieke functies is niet toegestaan. Voor zover deze nog voorkomen wordt de combinatie beëindigd uiterlijk aan het einde van de zittingstermijn als bestuurder of als politicus.

h. Hoofdbestuursleden vervullen in de partij geen enkele andere functie dan lid van het hoofdbestuur. Zij verklaren dat zij gedurende hun zittingstermijn niet uit zijn op enigerlei andere functie dan het hoofdbestuurslidmaatschap.

i. Leden actief in enigerlei functie of kandidaten voor die functies verklaren door ondertekening van deze richtlijn dat de informatie die zij verstrekken in hun curriculum vitae volledig en juist is.

j. Leden actief in enigerlei functie of kandidaat-leden voor enigerlei functie verklaren door ondertekening van deze richtlijn dat zich in hun verleden geen

feiten hebben voorgedaan die het functioneren in de desbetreffende functie bemoeilijken of die schade kunnen toebrengen aan de partij. Van een eventueel strafrechtelijk verleden wordt expliciet melding gemaakt aan (de voorzitter van) het Hoofdbestuur.

k. Actieve leden worden geacht geheimhouding te betrachten over informatie waarvan zij weten of kunnen weten dat die geheim gehouden dient te worden in het belang van de partij of van individuele leden. Lekken naar de buitenwereld (in het bijzonder de media) van interne informatie wordt niet geaccepteerd.

l. Belangenverstremming wordt tegengegaan. Hierbij kan het gaan om zakelijke en

persoonlijke belangen. Bij kandidaatstellingen voor bestuursfuncties worden familiebetrekkingen vermeden. Bij de samenstelling van kieslijsten wordt er door het verantwoordelijke bestuurlijke orgaan van 50PLUS op toegezien dat er geen familieleden van de eerste, tweede en derde graad op een en dezelfde kieslijst voorkomen.

m. Kostendeclaraties vinden uitsluiten plaats in overeenstemming met het geldende

50PLUS declaratiereglement. Het uitgangspunt is een sobere en zo zuinig mogelijke omgang met de partijfinanciën en met financiële middelen die 50PLUSvolksvertegenwoordigers en andere functionarissen langs andere weg ter beschikking staan, zoals fractiebudgetten. Er mag nimmer sprake zijn van enig persoonlijk gewin. Iedere uitgave moet het daglicht kunnen verdragen.

Declaraties worden op verzoek ter beschikking gesteld van de Financiële Commissie.

3 / Sancties bij overtreding normen en gedragsregels

Om te voorkomen dat de richtlijn een tandeloze tijger wordt is het van belang sancties op overtreding in diverse categorieën helder te beschrijven en deze vast te leggen in (statuten en) het huishoudelijk reglement.

Denkbare sancties zijn:

- berisping (als voorbode voor zwaardere sancties)

- afnemen van bepaalde rechten, zoals het recht om bij vergaderingen aanwezig te zijn en/of het woord te voeren
- het ontnemen van het recht om zich verkiesbaar te stellen voor bestuursfuncties
- het ontnemen van een bestuursfunctie
- het ontnemen van het recht om zich verkiesbaar te stellen voor een volksvertegenwoordigend orgaan
- het ontzetten uit het lidmaatschap (waarbij alle rechten van een lid komen te vervallen)

4 / Procedurele aspecten en bevoegdheden (besturen, HB, voorzitter, ALV)

Voor een slagvaardige toepassing van de richtlijn is het van belang dat het hoofdbestuur zoveel mogelijk bevoegdheden krijgt toebedeeld. Daarbinnen kunnen bepaalde bevoegdheden worden toegekend aan de voorzitter van het hoofdbestuur c.q. het Dagelijks Bestuur. Naar analogie kunnen bepaalde bevoegdheden worden toebedeeld aan afdelingsbesturen. Het HB legt voor de uitoefening van zijn bevoegdheden verantwoording af aan de ALV. Het ligt niet in de rede de ALV zelf bevoegdheden toe te kennen, anders dan ontzetting uit het lidmaatschap van het hoofdbestuur (wie benoemt, die ontslaat). De rol van de huidige Commissie van Beroep behoeft nadere bestudering.

5 / Commissie Integriteit en vertrouwenspersoon

50PLUS kent nog geen Commissie Integriteit. Voor een serieuze behandeling en beoordeling van aangemelde of geconstateerde schendingen van deze richtlijn dient een commissie te worden samengesteld bestaande uit enkele onafhankelijke personen, voorgezeten door en ter advisering aan de portefeuillehouder integriteit van het HB.

Punt van discussie is het al dan niet aanwijzen van een vertrouwenspersoon, tot wie een partijlid zich kan wenden met vragen van vertrouwelijke aard over integriteits kwesties.

Geert Dales

1 september 2018